REFERAT

29. oktober 2026
Sagsnr.: 31-2610-63
Reference: BIDS
Tlf.nr: +4577557749
E-mail: trost@stps.dk

Emne Møde i Styrelsen for Patientsikkerheds Dialogforum vedrørende Komplementær og Alternativ Behandling (DKAB)

Mødedato **Fredag den 2. oktober 2026, kl. 13-15**

Sted Styrelsen for Patientsikkerhed, Islands Brygge 57 i Auditorium, 2300 Kbh. S.

Deltagere

Medlemmer af DKAB:
Bente Møller, Styrelsen for Patientsikkerhed (formand)
Christine Stausholm Schjødt, Sundheds- og Kirkeministeriet
Marianne Palm, Danske Patienter
Nanna Bacci Hartz, Danske Patienter
Anette Hansen, Komplementære og Alternative Behandleres Hovedorganisation
Nana Hellsten, Komplementære og Alternative Behandleres Hovedorganisation
Anja Funder, Landsorganisationen NaturSundhedsrådet
Lillian Wong, Landsorganisationen NaturSundhedsrådet
Lea Nikander, Landsorganisationen NaturSundhedsrådet (oplægsholder)
Anna Iben Hollensberg, Dansk Selskab for Orthomolekylær Medicin (deltog virtuelt)
Mia Lafrenz, Praktiserende Akupunktører
Mads Abel, Dansk Behandlerforbund
Marianne Lyhne, Danske Terapeuter (oplægsholder)
Geert Amstrup, Lægeforeningen
Mette Lunde, Dansk Sygeplejeråd
Gurli Petersen, Danske Fysioterapeuter (deltog virtuelt)
Jens Valdemar Krenchel, Dansk Kiropraktor Forening
Hanna Tómasdóttir, Danske Osteopater

Yderligere deltagere fra Styrelsen for Patientsikkerhed:
Birgitte Dreyer Sørensen, chefkonsulent
Jens Vikner, jurist
Julie Skinneholm, læge

Afbud:
Mona Bindner, Jordemoderforeningen
Maj Bekker-Jeppesen, Danske Patienter
Tina Solveig Koch, Ergoterapeutforeningen

Styrelsen for Patientsikkerhed
Tilsyn og Rådgivning Øst

Islands Brygge 67
2300 København S

Tlf.nr: +45 7222 7450
E-mail: trost@stps.dk

www.stps.dk

Louise Rønnau, Dansk Selskab for Komplementær Medicin
Klaus Duedam, Komplementære og Alternative Behandleres Hovedorganisation

Referat fra møde i DKAB d. 2. oktober 2026

Punkt 1: Velkomst v/Styrelsen for Patientsikkerhed
Bente Møller bød velkommen. Kort præsentationsrunde af mødets deltagere og tilknytningsforhold.

Mødet havde fokus på håndtering af klager inden for alternativ og komplementær behandling.

Punkt 2: Krav til klageorgan for foreninger, der er omfattet af registreringsordning for alternative behandlere (RAB) v/ jurist i Styrelsen for Patientsikkerhed Jens Vikner.
Jens Vikner holdt oplæg om rammer og regler til RAB-ordningens klageorganer herunder om klageorganets opgave, sagsbehandling, sanktionsmuligheder samt medlemmerne af klageorganets uafhængighed. Slides sendes med referatet.

Der blev spurgt til, hvem der nedsætter klageorganet. Jens Vikner svarede, at det er et foreningsanliggende at sikre at klageorganet nedsættes efter reglerne i RAB-bekendtgørelsen.

Der blev spurgt, om der bliver ført tilsyn med klageorganerne. Jens Vikner svarede, at Styrelsen for Patientsikkerhed har det overordnede tilsyn med at foreningerne følger reglerne.

Der blev slutteligt spurgt til, om man kunne forestille sig et fælles klageorgan, idet der rejses bekymring for, at det aktuelle system med klageinstans i foreningerne kan være udfordrende i forhold til behandlernes tilhørsforhold til foreningerne. Jens Vikner svarede, at det vil kræve en lovændring, hvis man skal overgå fra den aktuelle struktur til et fælles klageorgan for samtlige RAB-foreninger.

Punkt 3. Styrelsen for Patientklagers håndtering af klagesager på det alternative og komplementære område, hvor behandleren er autoriseret sundhedsperson v/ enhedschef i Styrelsen for Patientsikkerhed Søren Stidsen.
Søren Stidsen holdt oplæg om klageproces ved Styrelsen for Patientklager og Sundhedsvæsenets disciplinærnævn. Der blev desuden gennemgået tre eksempler på autoriserede sundhedspersoner, der er blevet klaget over i forbindelse med deres ydelser af alternativ eller komplementær behandling. Slides vedlægges referatet.

Der blev spurgt til, hvordan en sådan klagesag føres. Søren Stidsen svarede, at den foregår skriftligt, og at nogle vælger at bruge juridisk bistand eller deres fagforening i processen, men at de fleste autoriserede sundhedspersoner selv fører sagen.

Der blev spurgt til processen fra en klage ved Styrelsen for Patientklager til vurdering i Sundhedsvæsenets disciplinærnævn. Søren Stidsen svarede, at sagen kan vurderes i Sundhedsvæsenets disciplinærnævn, hvis der er skærpede omstændigheder eller hvis Styrelsen for Patientklager afgør sagen med kritik og påklager ønsker vurdering ved Sundhedsvæsenets disciplinærnævn.

Bente Møller fortalte endvidere, at Styrelsen for Patientklager screener alle sager og vurderer, om der er bekymring for den fremadrettede patientsikkerhed. Såfremt de vurderer, at der kan være bekymring for den fremadrettede patientsikkerhed, oversendes sagen til Styrelsen for Patientsikkerhed til vurdering.

Der blev spurgt til, om RAB klagenævnene er forpligtigede til at oversende klager til Styrelsen for Patientsikkerhed. Bente Møller svarede, at de ikke er forpligtigede, men at de har mulighed for at indgive en bekymringshenvendelse til Styrelsen for Patientsikkerhed, hvis klageorganerne er bekymrede for den fremadrettede patientsikkerhed.

Punkt 4. Foreninger fortæller om deres erfaringer med klager v/ bestyrelsesmedlem i Danske Terapeuter Marianne Lyhne og v/ formand for DAKOBEs Etiske Råd Lea Nikander.
Bestyrelsesmedlem Marianne Lyhne fra Danske Terapeuter holdt oplæg om deres klageorgan, Etisk Juridisk Råd. Herunder den historik og organisering de har for at sikre, at de lever op til RAB bekendtgørelsen og

hvordan klagesagerne bruges til læring og udvikling i foreningen. Slides medsendes referat.

Der blev spurgt til udfald af de klagesager, der er indkommet siden 2022. Marianne Lyhne kendte ikke de konkrete udfald, men oplyste, at foreningen har stort fokus på at sikre, at klagemuligheden er synlig.

Formand for DAKOBEs Etiske Råd Lea Nikander holdt oplæg om foreningens behandling af klagesager i deres Etiske Råd, herunder om organiseringen af rådet, håndtering af klagesager samt sparring med medlemmer vedrørende etiske dilemmaer i arbejdet.

Der blev spurgt til journaliseringspligt for medlemmer. Lea Nikander svarede, at medlemmer har journaliseringspligt, når de er RAB registrerede.

Bente Møller spurgte, hvad klagerne primært omhandler. Lea Nikander svarede, at de primært oplever klager vedrørende kommunikationsproblemer herunder klienter, der er skuffede over behandlingens resultater.

Der blev spurgt til, hvilken type behandlinger DAKOBEs medlemmer tilbyder. Lea Nikander svarede, at deres medlemmer tilbyder en bred vifte af behandlinger, herunder blandt andet body SDS og akupunktur.

Der blev spurgt til processen, hvis det etiske råd indstiller til eksklusion/afregistrering. STPS præciserede, at kompetencen til at ekskludere på baggrund af klagesager ligger ved klageinstansen. Lea Nikander fortalte, at de i en enkelt klagesag har ekskluderet et medlem, hvor bestyrelsen var enig i det etiske råds vurdering af eksklusion som sanktion.

Der blev drøftet udfordringen i, at tidligere eksklusion fra én RAB registreret forening ikke er tilgængelig for andre foreninger, så behandleren har mulighed for at søge optagelse i en anden forening uden deres vidende om tidligere klagesager med sanktioner. Der blev spurgt til muligheden for at vidensdele foreningerne imellem. STPS svarede, at det vil kræve en lovændring at kunne dele den viden foreningerne imellem, men at man som forening altid kan opfordre klienter, der har været udsat for en alvorlig hændelse, til at politianmelde den pågældende behandler. Det blev præciseret, at selv paraplyorganisationerne ikke har mulighed for at dele sanktionerne på tværs.

Der drøftedes, at også behandlerne kan opleve at blive krænket af klienter og mulighed for at få hjælp og sparring i sådanne sager, herunder vejledning til politianmeldelse, hvis klienternes adfærd kræver dette.

Punkt 5. Landsorganisationen NaturSundhedsrådet (LNS) præsenterer forskning i effekt af alternative og komplementære behandlinger v/ Anja Funder

Anja Funder, Landsorganisationen NaturSundhedsrådet (LNS) holdt oplæg om forskningsmetoder i effekt af alternative og komplementære behandlinger. Herunder om behandlernes oplevelse af, at de aktuelle forskningsresultater på området ikke stemmer overens med klienternes oplevelse af effekt og om forskningsmetoder, hvor patientrapporterede oplysninger transformeres til data, der kan bruges til forskning via blandt andet Rasch modellen. Der blev uddelt artikel "Ud over gennemsnittet: Behovet for en ny forskningsmodel for alternativ behandling".

Oplæg og artikel medsendes referat.

Der blev spurgt til modellens udbredelse og mulighed for at modellen kunne bruges af andre med statistisk erfaring. Anja Funder svarede, at der arbejdes på at metoden kan udbredes yderligere og opfordrede til, at hvis der sidder nogen med relevant statistisk- eller programmørerfaring, så er de meget velkommen til at bidrage til udviklingen af modellen.

Der blev spurgt til økonomien og planen fremadrettet. Anja Funder fortalte, at man ønsker, at databasen og metoden udbredes så flere klinikker registrerer deres data, så man senere kan bruge den indsamlede data til videnskabelig gennemgang. Samtidig er det en metode til, at den enkelte behandler får mulighed for at holde overblik over egen praksis og egne klienters effekter af de udførte behandlinger. Økonomisk er der en mindre årlig omkostning for registrerede brugere, for at driftsomkostningerne kan dækkes og på sigt så der kan udvikles et mere brugervenligt system og sikres drift af systemerne.

Afslutningsvis opfordrede Anja Funder til at alle, der er interesserede i forskningsmodellen kontakter hende.

Punkt 6. Eventuelt
Anette Hansen og Nana Hellsten orienterede om, at RAB forum og Sundhedsrådet er gået sammen og har dannet paraplyorganisationen Komplementære og Alternative Behandleres Hovedorganisation med 14 organisationer under sig. De har desuden lavet et fælles etisk udvalg, med henblik på at sikre og fastholde kvaliteten på tværs. Udvalget skal udarbejde generelle guidelines til håndtering af forskellige situationer og bistå RAB-registreringen på tværs af organisationerne.

Bente Møller orienterede om, at Birgitte Dreyer Sørensen har søgt nye arbejdsmæssige udfordringer og derfor stopper i STPS. Der vil derfor komme ny kontaktperson for området. Indtil denne er fundet skal henvendelser vedrørende DKAB sendes til hovedpostkassen i STPS.
Efter mødet: Den nye medarbejder med ansvar for det alternative område bliver specialkonsulent Lasse Anderschou, der kan kontaktes på lasba@stps.dk

Kommende møder i DKAB:
Fredag den 16. april 2027, kl. 13-15
Frist for indsendelse af ønsker til oplægsholdere: 16. februar 2027
Frist for indmeldelse af (længerevarende) punkter: 16. marts 2027

Fredag den 8. oktober 2027 kl. 13-15